

ZAKON O STOMATOLOŠKOJ DJELATNOSTI

Sl. novine FBiH br. 37/2012

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se: principi, mjere, način organiziranja i provođenja stomatološke djelatnosti, nosioci društvene brige za oralno zdravlje stanovništva, prava i obaveze osoba u pružanju i korištenju stomatološke zaštite, te sadržaj, način obavljanja i nadzor nad provođenjem stomatološke djelatnosti na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Član 2

Stomatološka djelatnost, u smislu ovog zakona, jeste dio zdravstvene djelatnosti od posebnog interesa za Federaciju koja se obavlja na svim nivoima zdravstvene zaštite i podrazumijeva sistem društvenih, grupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unapređenje oralnog zdravlja, sprečavanje oboljenja, rano otkrivanje oboljenja, liječenje, te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju, kao i primjenu zdravstvenih tehnologija u oblasti stomatologije.

Stomatološka djelatnost iz stava 1. ovog člana obavlja se u sljedećim organizacionim oblicima i to:

- zdravstvenoj ustanovi,
- privatnoj praksi doktora stomatologije, odnosno privatnoj praksi doktora stomatologije - specijalista.

Stomatološku djelatnost iz stava 2. ovog člana pružaju stomatološki radnici i to: doktori stomatologije, doktori stomatologije - specijalisti, stomatološke sestre - tehničari i zubni tehničari primjenom savremenih postupaka i tehnologija u stomatologiji, te praćenjem dostignuća u razvoju stomatološke nauke.

Član 3

Svako lice ima pravo na stomatološku zaštitu i na mogućnost ostvarivanja najvišeg mogućeg nivoa oralnog zdravlja u skladu sa odredbama ovog zakona, propisa donesenih na osnovu ovog zakona, kao i Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/10) i Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), te propisa donesenih na osnovu tih zakona. Svako lice obavezno je brinuti se o svom oralnom zdravlju.

Član 4

Zabranjuje se svaki vid diskriminacije na osnovu rase, boje kože, spola, jezika, religije ili vjerovanja, političkih i drugih uvjerenja, nacionalnog i socijalnog porijekla, prilikom obavljanja radnji na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda u ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

II. DRUŠTVENA BRIGA ZA ORALNO ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA

Član 5

Društvena briga za oralno zdravlje stanovništva ostvaruje se na nivou Federacije, kantona, općine, odnosno poslodavca i pojedinca.

U okviru društvene brige za oralno zdravlje iz stava 1. ovog člana osigurava se stomatološka zaštita koja obuhvata:

- 1) očuvanje i unapređenje oralnog zdravlja, otkrivanje i suzbijanje faktora rizika za nastanak oboljenja zuba i usta;
- 2) promociju zdravih stilova života koji posebno doprinose očuvanju i zaštiti oralnog zdravlja sa naglaskom na značaj oralnog zdravlja u okviru cjelokupnog zdravstvenog stanja pojedinca;
- 3) provođenje preventivnih programa stomatološke zaštite djece, mladih i trudnica, uključujući i saniranje zuba predškolske djece;
- 4) sprečavanje, suzbijanje i rano otkrivanje oboljenja zuba i usta;
- 5) pravovremenu dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju oboljelih i povrijeđenih;
- 6) informacije koje su stanovništvu ili pojedincu potrebne za odgovorno postupanje i ostvarivanje prava na zdravlje, uključujući i oralno zdravlje.

Stomatološku zaštitu iz stava 2. ovog člana obavljaju zavodi za javno zdravstvo u Federaciji, zdravstvene ustanove, klinike stomatološkog fakulteta i privatne prakse doktora stomatologije, odnosno privatne prakse doktora stomatologije - specijalista.

Obavljanje stomatološke zaštite iz stava 2. tačka 3) ovog člana može biti preduvjet za upis djece u osnovnu školu, što se regulira posebnim propisima iz oblasti osnovnog obrazovanja.

Društvena briga za oralno zdravlje na nivou Federacije

Član 6

Društvenu brigu za oralno zdravlje na nivou Federacije čine mjere kojima se stvaraju uvjeti za provođenje stomatološke zaštite radi očuvanja i unapređenja oralnog zdravlja stanovništva, kao i mjere kojima se usklađuje djelovanje i razvoj sistema stomatološke zaštite Federacije.

Član 7

Društvena briga za oralno zdravlje na nivou Federacije u smislu člana 6. ovog zakona obuhvata:

- 1) uspostavljanje prioriteta, planiranje i donošenje posebnih programa za provođenje stomatološke zaštite;
- 2) donošenje zakona i podzakonskih akata iz nadležnosti Federacije;
- 3) uređenje i vođenje zdravstvene politike i provođenje reforme putem strateških planova razvoja;
- 4) vođenje zdravstvene politike koja podstiče i razvija zdrave životne navike stanovništva u vezi sa postizanjem optimalnog nivoa oralnog zdravlja;
- 5) osiguranje uvjeta za prosvjećivanje stanovništva o značaju oralnog zdravlja sa posebnim naglaskom na djecu, mlade, žene u toku trudnoće i materinstva;
- 6) osiguranje uvjeta za razvoj integriranog zdravstveno-informacionog sistema u oblasti stomatologije kao sastavnog dijela jedinstvenog zdravstveno-informacionog sistema u Federaciji;
- 7) osiguravanje uvjeta za stručno usavršavanje stomatoloških radnika;
- 8) razvoj naučno-istraživačke djelatnosti u oblasti stomatologije;
- 9) uspostavu sistema poboljšanja kvaliteta i sigurnosti stomatološke zaštite;
- 10) saradnju sa humanitarnim i stručnim organizacijama, stomatološkim komorama, savezima i udruženjima u oblasti razvoja stomatološke zaštite na teritoriji Federacije.

Federacija ostvaruje društvenu brigu za oralno zdravlje svojih stanovnika, posebno djece, mladih i trudnica provođenjem specifičnih preventivnih i kurativnih mjera.

Mjere iz stava 2. ovog člana donosi federalni minister zdravstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Na prijedlog mjera iz stava 3. ovog člana Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine dužan je pribaviti stručno mišljenje Federalne stomatološke komore.

Član 8

Federacija iz federalnog budžeta osigurava sredstva za:

- 1) provođenje društvene brige za oralno zdravlje na nivou Federacije iz člana 7. ovog zakona;
- 2) programiranje, usklađivanje, provođenje i praćenje izvršenja zdravstvenog prosvjećivanja i odgoja stanovništva u oblasti stomatologije;
- 3) programe preventivne stomatološke zaštite djece, mladih i žena tokom trudnoće i materinstva iz oblasti stomatologije, uključujući i saniranje zuba predškolske djece;
- 4) druge poslove i zadatke iz svoje nadležnosti određene ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, kao i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Finansiranje djelatnosti iz stava 1. ovog člana zavisit će od mogućnosti prihodovne strane federalnog budžeta za fiskalnu godinu, kao i utvrđenih prioritarnih politika Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u fiskalnoj godini.

Društvena briga za oralno zdravlje na nivou kantona i Općine

Član 9

Društvena briga za oralno zdravlje na nivou kantona obuhvata mjere za osiguranje i provođenje stomatološke zaštite od interesa za građane na području kantona i to:

- 1) praćenje stanja oralnog zdravlja stanovništva i rada zdravstvenih ustanova u oblasti stomatologije na području kantona, kao i brigu o provođenju utvrđenih prioritarnih programa u stomatološkoj zaštiti;
- 2) stvaranje uvjeta za pristupačnost i ujednačenost korištenja stomatološke zaštite na području kantona;
- 3) uspostavu sistema poboljšanja kvaliteta i sigurnosti stomatološke zaštite;
- 4) planiranje i ostvarivanje kantonalnih programa za unapređenje oralnog zdravlja, posebno djece, mladih, žena tokom trudnoće i materinstva;
- 5) provođenje epidemiološke, zdravstveno-statističke i socijalno-medicinske djelatnosti s ciljem unapređenja oralnog zdravlja i prevencije oboljenja na području kantona;

6) pregled umrlih osoba za potrebe dentalnoforezičkih ispitivanja;

7) saradnju sa humanitarnim i stručnim organizacijama, stomatološkim komorama, savezima i udruženjima u oblasti razvoja stomatološke zaštite na području kantona.

Kanton može donijeti posebne programe stomatološke zaštite za pojedine kategorije stanovništva, odnosno vrste oboljenja specifične za kanton a za koje nije donesen poseban program zdravstvene zaštite na federalnom nivou u skladu sa svojim mogućnostima.

Član 10

Kantoni iz kantonalnih budžeta osiguravaju sredstva za:

- 1) provođenje društvene brige za oralno zdravlje na nivou kantona iz člana 9. ovog zakona;
- 2) hitnu stomatološku pomoć;
- 3) polivalentnu stomatološku zaštitu u zajednici u okviru obima i vrste prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- 4) preventivnu stomatološku zaštitu djece, mladih i žena tokom trudnoće i materinstva;
- 5) specifičnu stomatološku zaštitu djece, mladih i žena tokom trudnoće i materinstva.

Finansiranje djelatnosti iz tač. 1) i 4) stav 1. ovog člana zavisit će od mogućnosti prihodovne strane kantonalnog budžeta za fiskalnu godinu i utvrđenih prioriternih politika vlade kantona u fiskalnoj godini.

Finansiranje djelatnosti navedenih u tač. 2), 3) i 5) stav 1. ovog člana obavlja se na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja i iz drugih izvora na način i pod uvjetima predviđenim Zakonom o zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Član 11

Društvena briga za oralno zdravlje na nivou općine obuhvata ocjenjivanje rada zdravstvenih ustanova i privatnih praksi koje obavljaju stomatološku djelatnost, kvalitet stomatoloških usluga, kao i osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvalitet stomatoloških usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave u skladu sa propisima o principima lokalne samouprave u Federaciji.

Društvena briga za oralno zdravlje na nivou poslodavca, nivou pojedinca i briga za javno zdravlje

Član 12

Odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti koje uređuju društvenu brigu za zdravlje na nivou poslodavca, na nivou pojedinca, kao i za javno zdravlje shodno se primjenjuju i u ovom zakonu.

III. LJUDSKA PRAVA I VRIJEDNOSTI U STOMATOLOŠKOJ ZAŠTITI I PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI PACIJENATA

Član 13

Odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti koje uređuju ljudska prava i vrijednosti u zdravstvenoj zaštiti i prava pacijenata, kao i odredbe Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10) shodno se primjenjuju i u ovom zakonu.

IV. PRINCIPI STOMATOLOŠKE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Član 14

Odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti koje uređuju principe zdravstvene zaštite i to: pristupačnost, pravičnost, solidarnost, sveobuhvatnost, kontinuiranost, specijalizirani pristup, stalno unapređenje kvaliteta i efikasnost, shodno se primjenjuju i u ovom zakonu.

V. MJERE STOMATOLOŠKE ZAŠTITE

Član 15

Mjere stomatološke zaštite su:

- 1) provođenje zdravstvenog odgoja uz podizanje općeg nivoa znanja o oralnom zdravlju;
- 2) otkrivanje, otklanjanje uzroka, liječenje i rehabilitacija oralnih oboljenja, odnosno sprečavanje i suzbijanje zaraznih, hroničnih, masovnih nezaraznih (karijes) i malignih oboljenja;
- 3) prevencija karijesa kod predškolske i školske djece, omladine i trudnica, kao i druge anomalije zuba, oralnih tkiva i dentalnih kosti;
- 4) liječenje i oralno-dentalna rehabilitacija oboljelih, tjelesno i duševno hendikepiranih i povrijeđenih osoba;

5) osiguranje cjelovite (preventivna, kurativna, rehabilitacijska) stomatološke zaštite djece i omladine, te žena u toku trudnoće i materinstva;

6) snabdijevanje oralno-dentalnim lijekovima i drugim medicinskim sredstvima za obavljanje stomatološke djelatnosti u skladu sa Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Zakonom o apotekarskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10), kao i propisima donesenim na osnovu tih zakona;

7) pregled umrlih osoba za potrebe dentalnoforenzičkih ispitivanja.

Mjere stomatološke zaštite iz stava 1. ovog člana provode se na nivou kantona.

VI. STOMATOLOŠKA DJELATNOST I NJENA ORGANIZACIJA

Član 16

Stomatološku djelatnost obavljaju doktori stomatologije, doktori stomatologije- specijalisti, stomatološke sestre - tehničari i zubni tehničari.

Stomatološka djelatnost iz stava 1. ovog člana obuhvata:

- 1) stomatološki zdravstveni odgoj i savjetovanje;
- 2) pregled kojim se utvrđuje postojanje ili nepostojanje oboljenja zuba i usne šupljine što uključuje planiranje i procjenu stanja pomoću stomatološkomedicinskih sredstava, stomatološki tretman kao preventivni, terapijski, restorativni, rehabilitacijski i estetski;
- 3) sprečavanje i suzbijanje oboljenja zuba i usne šupljine;
- 4) propisivanje lijekova, medicinskih sredstava u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti, kao i propisima donesenim na osnovu tog zakona;
- 5) izdavanje liječničkih uvjerenja u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, kao i drugim posebnim zakonima iz ove oblasti;
- 6) kontinuiranu stručnu edukaciju u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, kao i propisima federalne stomatološke komore;
- 7) obavljanje drugih poslova i zadataka u skladu sa ovim zakonom i zakonima iz oblasti zdravstva.

Član 17

Stomatološka djelatnost predstavlja organizirano pružanje stomatološke zaštite putem rada stomatoloških radnika u okviru zdravstvenih ustanova, odnosno privatne prakse, u skladu sa stručnom stomatološkom doktrinom i uz upotrebu zdravstvene tehnologije, a pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, kao i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Stomatološka djelatnost se provodi kao primarna, specijalističko-konsultativna i bolnička djelatnost i djelatnost javnog zdravlja.

Sredstva potrebna za finansiranje stomatološke djelatnosti iz st. 1. i 2. ovog člana ostvaruju se iz prihoda prikupljenih na osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, sredstava budžeta kantona u skladu sa mogućnostima kantonalnih budžeta u fiskalnoj godini, iz učešća korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova stomatološke zdravstvene zaštite, kao i iz drugih izvora na način i pod uvjetima određenim Zakonom o zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Nivoi stomatološke djelatnosti

Član 18

Stomatološka djelatnost obavlja se na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite, te na nivou federalnih i kantonalnih zavoda za javno zdravstvo.

Član 19

Stomatološka zaštita na primarnom nivou zdravstvene zaštite obuhvata:

- polivalentnu stomatologiju (stomatologija u zajednici),
- dječiju i preventivnu stomatološku zaštitu,
- stomatološku dijagnostiku,
- praćenje stanja zuba i usta stanovnika i predlaganje mjera za zaštitu i unapređenje oralnog zdravlja stanovnika,
- prevenciju, liječenje i rehabilitaciju oboljenja i povreda zuba i usta,
- otkrivanje faktora rizika oboljenja zuba i usta i oboljenja uopće,
- specifičnu preventivnu stomatološku zaštitu djece, mladih i žena tokom trudnoće i materinstva,
- mjere za promociju prirodne ishrane dojenčeta - dojenje.

S ciljem osiguranja dostupnosti stomatološke zaštite na primarnom nivou zdravstvene zaštite ona mora biti organizirana tako da je korisnicima dostupna u općini njihovog prebivališta.

S ciljem osiguranja dostupnosti stomatološke zaštite specifičnih populacija na primarnom nivou zdravstvene zaštite razvija se i unapređuje prijateljski pristup mladima.

Na primarnom nivou zdravstvene zaštite može se organizirati i provoditi nastavna i naučno-istraživačka djelatnost u oblasti stomatologije u zdravstvenim ustanovama primarnog nivoa zdravstvene zaštite koje imaju status nastavne zdravstvene ustanove i odobrenje za obavljanje nastave, izdato na način i prema postupku utvrđenom Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, kao i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Planovi i programi nastave iz stava 4. ovog člana podliježu saglasnosti federalnog ministra.

Član 20

Stomatološka djelatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite provodi se i organizira u timskom radu u kojem učestvuje najmanje doktor stomatologije i stomatološka sestra - tehničar.

Poslove u stomatološkoj djelatnosti na primarnom nivou zdravstvene zaštite obavljaju doktori stomatologije, stomatološka sestra - tehničar i zubni tehničar.

U stomatološkoj djelatnosti na primarnom nivou zdravstvene zaštite poslove stomatološke zaštite djece mogu obavljati i doktori stomatologije-specijalisti: polivalentne stomatologije, dječije i preventivne stomatologije, ortodontije, kao i ostali specijalisti iz oblasti stomatologije u skladu sa potrebama stanovništva, te uz saglasnost kantonalnog ministra zdravstva.

Stomatološki timovi iz stava 1. ovog člana obavezni su sarađivati sa timovima porodične medicine, pedijatrima i ginekolozima, kao i ostalim specijalistima spram ukazane potrebe kod pojedinačnog pacijenta.

Član 21

Stomatološka djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite obuhvata specijalističko-konsultativnu i bolničku djelatnost iz oblasti stomatologije, a u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i propisima o zdravstvenom osiguranju.

Na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite može se organizirati i provoditi nastavna i naučno-istraživačka djelatnost u oblasti stomatologije.

Planovi i programi nastave iz stava 2. ovog člana podliježu saglasnosti federalnog ministra.

Član 22

Specijalističko-konsultativna stomatološka djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite predstavlja dio stomatološke djelatnosti koja pružanjem vanbolničkih usluga osigurava podršku stomatološke djelatnosti na primarnom nivou zdravstvene zaštite s ciljem povećanja stepena rješavanja stomatoloških problema kod pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u oblasti stomatologije.

Član 23

Stomatološka djelatnost na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite obuhvata i pružanje najsloženijih oblika stomatološke zaštite iz specijalističko-konsultativnih i bolničkih stomatoloških djelatnosti, naučno-istraživački rad, te izvođenje nastave na osnovu ugovora za potrebe stomatološkog fakulteta.

Planovi i programi nastave iz stava 1. ovog člana podliježu saglasnosti federalnog ministra.

Član 24

Oblast maksilofacijalne hirurgije, kao specijalistička grana stomatološke i medicinske djelatnosti osigurava se u okviru bolničkih zdravstvenih ustanova.

Bolnička djelatnost maksilofacijalne hirurgije obuhvata dijagnosticiranje, liječenje i rehabilitaciju stomatoloških oboljenja, stanja i povreda, zdravstvenu njegu, boravak i prehranu pacijenata u bolnicama.

Član 25

Djelatnost javnog zdravstva u oblasti stomatologije se institucionalno obavlja putem zavoda za javno zdravstvo u Federaciji i odnosi se na statistička istraživanja iz oblasti stomatologije koja se provode radi ocjene stanja zdravlja zuba i usta stanovništva, te organizacije stomatološke zaštite.

Djelatnosti iz stava 1. ovog člana provode zavodi za javno zdravstvo u Federaciji, zdravstvene ustanove, privatne prakse, škole i fakulteti stomatološkog usmjerenja, strukovna stomatološka udruženja i stomatološke komore.

Član 26

Sa ciljem osiguranja principa kontinuiranosti stomatološke zdravstvene zaštite iz člana 14. ovog zakona, zdravstvene ustanove primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite koje obavljaju stomatološku djelatnost uspostavljaju jedinstven sistem upućivanja pacijenata sa jednog na drugi nivo zdravstvene zaštite primjenjujući odredbe člana 109. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Organizacioni oblici u kojima se obavlja stomatološka djelatnost

Član 27

Stomatološka djelatnost može se obavljati u:

- zdravstvenoj ustanovi,
- privatnoj praksi doktora stomatologije, odnosno privatnoj praksi doktora stomatologije-specijalista.

Član 28

Stomatološka zaštita može se obavljati u sljedećim zdravstvenim ustanovama:

- domovima zdravlja,
- ustanovi za hitnu medicinsku pomoć,
- stomatološkoj poliklinici koja se organizira kao samostalna zdravstvena ustanova ili kao dio bolničke zdravstvene ustanove,
- zavodu kao specijaliziranoj zdravstvenoj ustanovi,
- zdravstvenim ustanovama tercijarne zdravstvene zaštite.

Stomatološka zaštita obavlja se i u okviru klinika stomatološkog fakulteta u kojem se obavlja stomatološka zaštita za potrebe fakultetske nastave, kao i stomatološka zaštita koja se finansira sredstvima obaveznog zdravstvenog osiguranja u skladu sa ugovorom zaključenim sa nadležnim zavodom zdravstvenog osiguranja, a na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju i propisima donesenim na osnovu tih zakona.

Član 29

Privatnu praksu u stomatološkoj djelatnosti mogu obavljati doktori stomatologije, odnosno doktori stomatologijespecijalisti na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Privatna praksa iz stava 1. ovog člana obavlja se u privatnim polivalentnim stomatološkim ordinacijama, odnosno privatnim specijalističkim stomatološkim ordinacijama sa ili bez zubotehničkog laboratorija.

Zubni tehničari mogu obavljati poslove privatne prakse u zubotehničkom laboratoriju prema uputama i stručnom nadzoru doktora stomatologije na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Član 30

Doktor stomatologije može imati samo jednu stomatološku ordinaciju sa mogućnošću organiziranja najviše dvije funkcionalne stomatološke jedinice.

Ukoliko doktor stomatologije uz privatnu praksu osniva i zubotehnički laboratorij za potrebe svoje privatne prakse dužan je zaposliti na puno radno vrijeme zubnog tehničara sa položenim stručnim ispitom i licencom nadležne stomatološke komore.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana doktor stomatologije u toku jednog radnog vremena može zaposliti još jednog doktora stomatologije za obavljanje poslova u drugoj funkcionalnoj stomatološkoj jedinici.

Član 31

Stomatološka ordinacija je osnovna organizaciono-radna jedinica koja ispunjava uvjete prostora, opreme i kadra određene Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Doktor stomatologije je nosilac stručnih i organizacijskih poslova u stomatološkoj ordinaciji i dužan je poslove obavljati lično.

Član 32

Doktori stomatologije koji obavljaju privatnu praksu mogu se udruživati u grupnu privatnu praksu na način i pod uvjetima predviđenim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Doktor stomatologije iz stava 1. ovog člana zadržava svoju nezavisnost i vlastitu odgovornost prilikom obavljanja poslova i zadataka u grupnoj privatnoj praksi.

Član 33

Zdravstvene ustanove i privatne prakse koje obavljaju stomatološku djelatnost, kao i stomatološki radnici dužni su voditi i čuvati propisane stomatološke evidencije, što je sastavni dio stručnog rada u oblasti stomatološke djelatnosti u skladu sa propisima o evidencijama u oblasti zdravstva.

Član 34

Odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i propisa donesenih na osnovu tog zakona kojima se reguliraju prava i obaveze zdravstvenih radnika koji obavljaju privatnu praksu, grupna privatna praksa, odobravanje obavljanja privatne prakse, privremeno obustavljanje privatne prakse, prestanak obavljanja privatne prakse, ostvarivanje prihoda u privatnoj praksi, reklamiranje zdravstvenih usluga, dopunski rad zdravstvenih radnika - shodno se primjenjuju i u ovom zakonu.

VII. STOMATOLOŠKI RADNICI

Član 35

Stomatološki radnici su osobe koje imaju obrazovanje stomatološkog usmjerenja i neposredno pružaju stomatološke usluge.

Stomatološki radnici u smislu ovog zakona su:

- doktor stomatologije,
- doktor stomatologije-specijalista,
- stomatološka sestra - tehničar,
- zubni tehničar.

Član 36

Doktor stomatologije je osoba koja ima završen stomatološki fakultet.

Doktor stomatologije-specijalista je osoba koja pored završenog stomatološkog fakulteta ima i položen specijalistički ispit iz odgovarajuće specijalističke discipline u oblasti stomatologije.

Stomatološka sestra - tehničar i zubni tehničar su osobe koje imaju završenu srednju školu stomatološkog usmjerenja.

Član 37

Opći uvjeti za obavljanje stomatološke djelatnosti za doktore stomatologije, stomatološke sestre - tehničare i zubne tehničare su:

- diploma stomatološkog fakulteta, odnosno diploma odgovarajuće srednje škole stomatološkog usmjerenja za zvanje stomatološka sestra - tehničar, odnosno zubni tehničar,
- položen stručni ispit u zvanju doktora stomatologije, stomatološke sestre-tehničara, odnosno zubnog tehničara,
- državljanstvo Bosne i Hercegovine,
- poslovna sposobnost,
- posjedovanje licence za rad koju izdaje nadležna stomatološka komora.

Izuzetno od stava 1. alineje 2. i 3. ovog člana, strain državljani mogu obavljati stomatološku djelatnost u Federaciji u skladu sa ovim zakonom, propisima o zdravstvenoj zaštiti, kao i drugim propisima koji reguliraju oblast zapošljavanja stranih državljana.

Poseban uvjet za obavljanje specijalističke djelatnosti u oblasti stomatologije je specijalizacija iz te oblasti.

Član 38

Djelatnost doktora stomatologije obuhvata samostalno obavljanje poslova prevencije, dijagnostike, liječenja i rehabilitacije stomatoloških oboljenja, povreda i stanja primjenom savremenih postupaka i tehnologija u stomatologiji, te praćenjem dostignuća u razvoju stomatološke nauke.

Član 39

Djelatnost zubnih tehničara koja se obavlja prema uputama i pod stručnim nadzorom doktora stomatologije obuhvata izradu zubnih, fiksnih i mobilnih protetskih nadomjestaka; izradu ortodontskih aparata, kao i izradu ostalih terapeutskih zubno-protetskih pomagala.

Član 40

Djelatnost stomatoloških sestara - tehničara koja se obavlja prema uputama i pod stručnim nadzorom doktora stomatologije obuhvata asistenciju doktoru stomatologije pri pružanju stomatoloških usluga; održavanje higijene i čistoće opreme u stomatološkoj ordinaciji; vođenje propisane evidencije i stomatološke dokumentacije; obavljanje ostalih neophodnih pratećih radnji za funkcioniranje stomatološke ordinacije.

Član 41

U obavljanju poslova i zadataka stomatološke djelatnosti stomatološki radnici imaju sljedeća prava:

- na rad u skladu sa ovim zakonom i propisima iz oblasti zdravstva, a u skladu sa materijalnim mogućnostima zdravstvenog sistema Federacije,

- biti ravnopravni članovi stomatološkog tima u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti,
- odbiti učestvovanje u naučno-istraživačkim projektima ako nisu neophodni u stomatološkoj pomoći,
- odbiti da urade poslove i zadatke za koje nisu stručno osposobljeni,
- organiziranje, obavljanje i provođenje, te pravilno vrednovanje stomatološke djelatnosti u praksi,
- na stručno usavršavanje putem specijalizacije, odnosno kontinuirano usavršavanje koje organizira nadležna stomatološka komora, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tog zakona,
- na sticanje počasnog naziva primarijus za doktora stomatologije u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i propisima donesenim na osnovu tog zakona,
- druga prava koja proističu iz propisa iz oblasti zdravstva.

Član 42

U obavljanju poslova i zadataka stomatološke djelatnosti stomatološki radnici imaju sljedeće obaveze:

- obavljati poslove stomatološke djelatnosti stručno i etički besprijekorno u skladu sa pravilima struke, primjenom savremenih postupaka i tehnologija u stomatologiji, te praćenjem dostignuća u razvoju stomatološke nauke i uz poštivanje kodeksa stomatološke etike i deontologije,
- pružiti hitnu stomatološku pomoć bez odlaganja, a ostale pacijente primati prema stepenu prioriteta, odnosno prema listi čekanja,
- poštivati prava pacijenta utvrđena Zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10),
- prijaviti zarazna oboljenja koja podliježu obaveznom prijavljivanju u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05) i propisima donesenim na osnovu tog zakona,
- prijaviti nadležnom organu ukoliko tokom obavljanja stomatološke djelatnosti posumnjaju da je smrt ili tjelesna povreda pacijenta nastala nasilnim putem u skladu sa propisima o krivičnom postupku,
- voditi i čuvati stomatološku dokumentaciju u skladu sa propisima o evidencijama u oblasti zdravstva, kao i propisima o čuvanju arhivske građe u Federaciji,
- obavezno se stručno usavršavati radi održavanja i unapređenja kvaliteta stomatološke djelatnosti u skladu sa ovim zakonom, kao i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti,
- poštivati princip čuvanja profesionalne tajne,
- obavezno saradivati sa drugim članovima u stomatološkom timu, ostalim službama primarne zdravstvene zaštite posebno sa timovima porodične medicine, pedijatrima i ginekolozima, te ostalim specijalistima za koje se ukaže potreba, kao i višim nivoima stomatološke zaštite.

Član 43

Nije dozvoljeno na radna mjesta doktora stomatologije, stomatološke sestre - tehničara i zubnog tehničara zapošljavati osobe drugog zdravstvenog usmjerenja, kao i druge osobe bez stručnih kvalifikacija koje se traže u skladu sa ovim zakonom.

Član 44

Stomatološki radnici sve što saznaju o zdravstvenom stanju pacijenta moraju čuvati kao profesionalnu tajnu i ne smiju je odati.

Izuzetno, radi zdravstvene zaštite pacijenta ili njegove okoline doktor stomatologije može dati informacije o zdravstvenom stanju pacijenta uz odobrenje pacijenta, roditelja ili zakonskog zastupnika za maloljetnog pacijenta, odnosno staraoca za punoljetnog pacijenta lišenog poslovne sposobnosti.

Dužnost čuvanja profesionalne tajne stomatoloških radnika primjenjuje se i u slučajevima kada budu pozvani u svojstvu svjedoka u krivičnom i parničnom postupku, na način i pod uvjetima predviđenim propisima o krivičnom postupku Federacije, kao i propisima o parničnom postupku.

Na obavezu čuvanja profesionalne tajne iz stava 1. ovog člana primjenjuju se i odredbe Zakona o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata kojim se uređuje pravo pacijenta na tajnost podataka, kao i propisi nadležne stomatološke komore.

Vrednovanje stomatološkog rada

Član 45

Vrednovanje stomatološkog rada kao visoko specijalizirane djelatnosti od izuzetne vrijednosti za pojedinca i društvenu zajednicu, uređuje se Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03) i kolektivnim ugovorom, uzimajući u obzir dugotrajnost dodiplomskog školovanja, specijalističkog i subspecijalističkog usavršavanja, radno iskustvo, trajne edukacije u svrhu obnavljanja licence, te izuzetne odgovornosti za zaštitu zdravlja pojedinaca i cjelokupnog stanovništva.

Humanitarni rad stomatoloških radnika

Član 46

Stomatološki radnici mogu obavljati stomatološku djelatnost i bez naplate humanitarnim putem u saradnji sa vjerskim ili nevladinim udruženjima ili samostalno.

Obavljanje djelatnosti iz stava 1. ovoga člana stomatološki radnici moraju prijaviti nadležnoj stomatološkoj komori radi evidentiranja u registrima i evidencijama stomatološke komore.

VIII. KOMORA

Član 47

Radi očuvanja i zaštite interesa svoje profesije, zadovoljavanja svojih stručnih i vlastitih potreba, osiguravanja uvjeta za organiziran nastup prema državnim organima, udruženjima, zdravstvenim ustanovama, proizvođačima i dobavljačima lijekova i medicinskih sredstava, kao i zaštiti zdravlja građana - doktori stomatologije, stomatološke sestre - tehničari i zubni tehničari obavezno se udružuju u stomatološke komore kao strukovna udruženja.

Stomatološku komoru iz stava 1. ovog člana čine i dva strukovna razreda i to:

- strukovni razred zubnih tehničara i
- strukovni razred stomatoloških sestara - tehničara.

Statutom nadležne stomatološke komore bliže se uređuju prava i obaveze članova ove komore, funkcioniranje strukovnih razreda iz stava 2. ovog člana, kao i njihov odnos i djelokrug rada, te zastupljenost u organima rukovođenja i organizaciji rada stomatološke komore.

Nadležna ministarstva zdravstva prate rad stomatoloških komora sa stanovišta provođenja zakona i utvrđene politike iz oblasti zdravstva, te predlažu odgovarajuće mjere za unapređenje njihovog rada.

Član 48

Na organizaciju i djelokrug rada komora iz člana 47. ovog zakona shodno se primjenjuje Zakon o zdravstvenoj zaštiti, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, kao i Zakon o ravnopravnosti spolova ("Službeni glasnik BiH", broj 16/03).

Član 49

Stomatološka komora može samostalno ili udruženo osnivati osiguravajuće fondove za doktore stomatologije, stomatološke sestre - tehničare, zubne tehničare, te druge oblike osobnog i materijalnog osiguranja u skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje u privatnom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 24/05).

Član 50

U skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kao i propisima o udruženjima i fondacijama mogu se formirati udruženja stomatoloških radnika, odnosno udruženja kojima je cilj zadovoljenje najvišeg mogućeg nivoa oralnog zdravlja stanovništva i to na principima dobrovoljnosti.

Udruženja iz stava 1. ovog člana dobrovoljnim radom unapređuju oblasti za koju su osnovana, usaglašavaju i ujednačavaju stručne stavove u tim oblastima, te saraduju sa nadležnim ministarstvima zdravstva.

Udruženja mogu ostvarivati potporu iz budžeta kantona, odnosno Federacije u skladu sa mogućnostima ovih budžeta u kalendarskoj godini.

Nadležna ministarstva zdravstva vrše nadzor nad zakonitošću rada udruženja iz stava 1. ovog člana u skladu sa svojim nadležnostima.

IX. NADZOR

Član 51

Nadzor nad radom zdravstvenih ustanova, privatnih praksi i stomatoloških radnika obuhvata:

- unutrašnji nadzor,
- zdravstveno-inspekcijski nadzor,
- stručni nadzor od Federalne stomatološke komore.

Pored nadzora iz stava 1. ovog člana u zdravstvenim ustanovama i privatnim praksama može se provoditi provjera kvaliteta i sigurnosti stomatoloških usluga u postupku akreditacije od vanjskog tima ovlaštenih ocjenjivača kvaliteta u skladu sa propisima o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu.

Unutrašnji nadzor

Član 52

Zdravstvena ustanova koja obavlja stomatološku djelatnost obavezno provodi unutrašnji nadzor nad radom svojih organizacionih jedinica i stomatoloških radnika.

Za stručni rad zdravstvene ustanove iz stava 1. ovog člana odgovoran je direktor.

Na unutrašnji nadzor iz stava 1. ovog člana shodno se primjenjuju odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i propisi doneseni na osnovu tog zakona.

Zdravstveno-inspekcijski nadzor

Član 53

Zdravstveno-inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona provodi kantonalna i federalna zdravstvena inspekcija.

Odredbe propisa o zdravstvenoj zaštiti, kao i propisa o inspekcijama u Federaciji, a koje se odnose na uvjete za osobe koje obavljaju poslove zdravstvenog inspektora, prava i obaveze zdravstvenih inspektora shodno se primjenjuju i u ovom zakonu.

Stručni nadzor Federalne stomatološke komore

Član 54

Federalna stomatološka komora vrši stručni nadzor nad radom stomatoloških radnika: doktora stomatologije, stomatoloških sestara - tehničara i zubnih tehničara.

Stručni nadzor iz stava 1. ovog člana provodi se u skladu sa statutom i općim aktom kojim se bliže regulira provođenje stručnog nadzora.

Opći akt iz stava 2. ovog člana donosi se uz saglasnost federalnog ministra.

Član 55

Za vršenje stručnog nadzora pri Federalnoj stomatološkoj komori imenuje se Odbor za vršenje stručnog nadzora nad radom stomatoloških radnika.

Odbor iz stava 1. ovog člana obavlja sljedeće poslove:

- 1) organizira obuku stomatoloških radnika za vršenje stručnog nadzora;
- 2) donosi listu stomatoloških radnika koji vrše stručni nadzor;
- 3) donosi stručna mjerila za vršenje stručnog nadzora;
- 4) izrađuje prijedlog godišnjeg programa stručnog nadzora;
- 5) vodi evidenciju o izvršenom stručnom nadzoru i predloženim, odnosno poduzetim mjerama;
- 6) izrađuje godišnji izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru;
- 7) koordinira provođenje stručnog nadzora sa nadležnom zdravstvenom inspekcijom;
- 8) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i općim aktima Federalne stomatološke komore.

Član 56

Za stručni nadzor nad radom doktora stomatologije u zdravstvenim ustanovama doktor stomatologije koji vrši stručni nadzor mora imati najmanje isti stepen zvanja kao i doctor stomatologije čiji se rad stručno nadzire i dugogodišnje radno iskustvo u struci.

Za stručni nadzor nad radom doktora stomatologije u privatnim polivalentnim stomatološkim ordinacijama doctor stomatologije koji vrši stručni nadzor je u zvanju općeg stomatologa sa dugogodišnjim radnim iskustvom u struci.

Za stručni nadzor nad radom doktora stomatologije u privatnim specijalističkim ordinacijama doktor stomatologije koji vrši stručni nadzor mora imati specijalizaciju iz djelatnosti privatne stomatološke ordinacije koju nadzire sa dugogodišnjim specijalističkim iskustvom u struci.

Stručni nadzor nad radom stomatološke sestre - tehničara i zubnog tehničara može vršiti doktor stomatologije, odnosno stomatološka sestra - tehničar i zubni tehničar.

Stomatološka sestra, odnosno zubni tehničar koji vrši stručni nadzor iz stava 4. ovog člana mora imati najmanje isti stepen zvanja kao i stomatološka sestra - tehničar i zubni tehničar čiji se rad stručno nadzire i dugogodišnje radon iskustvo u struci.

Ukoliko stručni nadzor iz stava 4. ovog člana vrši stomatološka sestra - tehničar, odnosno zubni tehničar on se provodi uz stručnu superviziju doktora stomatologije.

Član 57

Stručni nadzor može biti redovni i vanredni.

Redovni stručni nadzor provodi se u svim zdravstvenim ustanovama i privatnim praksama u skladu sa godišnjim programom stručnog nadzora.

Vanredni stručni nadzor vrši se u slučaju pisane i potpisane pritužbe na rad stomatološkog radnika, zahtjeva nadležnog ministarstva zdravstva, te drugih državnih tijela izvršne ili sudske vlasti.

Vanredni stručni nadzor može se provesti i na osnovu saznanja koja ukazuju na potrebu vanrednog stručnog nadzora.

Član 58

Stomatološki radnici u zdravstvenoj ustanovi i privatnoj praksi, kao i direktor zdravstvene ustanove, odnosno nosilac odobrenja za privatnu praksu obavezan je omogućiti vršenje stručnog nadzora i pružiti sve potrebne podatke i obavijesti.

Član 59

Stručni nadzor odnosi se isključivo na:

- 1) organizaciju rada i način poslovanja u zdravstvenoj ustanovi i privatnoj praksi;
- 2) stručne kvalifikacije stomatoloških radnika;
- 3) trajno usavršavanje stomatoloških radnika;
- 4) vođenje i čuvanje stomatološke dokumentacije u skladu sa propisima o evidencijama u oblasti zdravstva.

Provođenje stručnog nadzora iz stava 1. ovog člana ne podrazumijeva vršenje vanjske ocjene kontrole i sigurnosti koju provodi Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine, u skladu sa propisima o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu.

Član 60

O izvršenom stručnom nadzoru sačinjava se izvještaj kojim se utvrđuje činjenično stanje sa prijedlogom mjera. Izvještaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se nadležnom ministarstvu zdravstva, zdravstvenoj ustanovi i privatnoj praksi radi daljnjeg provođenja neophodnih mjera.

Član 61

Prilikom vršenja stručnog nadzora Federalna stomatološka komora sarađuje sa zdravstvenim inspekcijama u Federaciji.

Ako pri vršenju nadzora Federalna stomatološka komora utvrdi povredu propisa i općih akata iz djelatnosti zdravstva, obavezna je o tome, bez odgađanja a najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja, izvijestiti nadležnu zdravstvenu inspekciju.

X. KAZNE NE ODREDBE

Član 62

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 15.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj pravno lice ako:

- 1) uskrati pružanje stomatološke zaštite (član 3.);
- 2) ne vodi i ne čuva propisanu stomatološku evidenciju (član 33.);
- 3) obavlja stomatološku djelatnost, a ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom i propisima o zdravstvenoj zaštiti (član 34.);
- 4) na radnom mjestu doktora stomatologije, stomatološke sestre - tehničara i zubnog tehničara upošljava osobu drugog zdravstvenog usmjerenja, odnosno drugu osobu koja nema potrebne stručne kvalifikacije u skladu sa Zakonom (član 43.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana bit će kažnjeno novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM i doktor stomatologije koji obavlja privatnu praksu.

Pored novčane kazne počiniocu prekršaja iz stava 1. ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a sa ciljem sprečavanja budućeg činjenja prekršaja.

Član 63

Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjen za prekršaj stomatološki radnik ako:

- 1) ne vodi i ne čuva propisanu stomatološku evidenciju (član 33.);
- 2) obavlja privatnu stomatološku djelatnost bez odobrenja nadležnog organa, odnosno izvan obima određenog odobrenjem nadležnog organa (član 34.);
- 3) obavlja stomatološku djelatnost bez položenog stručnog ispita i bez licence za rad koju izdaje nadležna stomatološka komora (član 37.);
- 4) ne poštuje obavezu čuvanja profesionalne tajne (član 44.).

Pored novčane kazne počiniocu prekršaja iz stava 1. ovog člana može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci sa ciljem sprečavanja budućeg činjenja prekršaja.

Član 64

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj fizičko lice ako pruža stomatološku zaštitu, a ne ispunjava uvjete za obavljanje stomatološke djelatnosti, odnosno neovlašteno se bavi pružanjem stomatološke zaštite.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 65

Ovlašćuje se federalni ministar da propis iz člana 7. stav 3. ovog zakona donese u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja provedbenog propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se odredbe propisa o zdravstvenoj zaštiti ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 66

Na organiziranje i provođenje stomatološke djelatnosti regulirane ovim zakonom shodno se primjenjuje Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima, Zakon o apotekarskoj djelatnosti, Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Zakon o krvi i krvnim sastojcima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/10), kao i propisi doneseni na osnovu ovih zakona, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 67

Medicinske sestre - tehničari općeg smjera koje su na dan stupanja na snagu ovog zakona zatečene na radnim mjestima stomatološke sestre - tehničara smatraju se stomatološkim radnicima u smislu člana 35. ovog zakona pod uvjetom da one medicinske sestre - tehničari koje imaju pet i više godina medicinskog radnog staža u stomatološkoj djelatnosti stiču status stomatološke sestre, a medicinske sestre - tehničari kojima je medicinski radni staž manji od pet godina da se u roku pet godina dokvalifikuju u skladu sa Zakonom.

Član 68

Stomatološke komore na teritoriji Federacije formirane na osnovu propisa koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu ovog zakona dužne su se uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 69

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".